

หำในหำ: แนวคิดการประพันธ์บทเพลงเบญจรงค์ สำหรับวงเครื่องลมไม้ลั่นเดียว*

Received: 25 July 2025

Revised: 29 July 2025

Accepted: 31 July 2025

อนภาค ไชยศรี**

ฉัตรติยา เกียรติินา***

ศรัณย์ นักรบ****

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง บทประพันธ์เพลงเบญจรงค์สำหรับวงเครื่องลมไม้ลั่นเดียว (The Benjarong Musical Composition for Single Reed Woodwind Ensemble) โดยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพผ่านการศึกษาค้นคว้าเอกสารเพื่อเสนอแนวคิดการประพันธ์แบบ “หำในหำ” ร่วมกับการศึกษาเรื่องสีของเครื่องเบญจรงค์ โดยอ้างอิงองค์ประกอบของสีที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์และถ่ายทอดออกมาเป็นจินตภาพทางเสียงสำหรับวงเครื่องลมไม้ลั่นเดียว บทเพลง “เบญจรงค์” จัดอยู่ในประเภทดนตรีพรรณนา (Program Music) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการถ่ายทอดแนวคิด อารมณ์และจินตนาการของผู้ประพันธ์ผ่านองค์ประกอบทางดนตรี โดยมีลักษณะการประพันธ์แบบอิสระ (Free Form) มิได้ยึดติดอยู่กับโครงสร้างดนตรีแบบคลาสสิกหรือรูปแบบดั้งเดิมที่เคร่งครัด ทั้งนี้ผู้ประพันธ์ได้เลือกใช้แนวคิด “หำในหำ” เป็นแกนหลักในการสร้างสรรค์บทเพลง โดยตีความแรงบันดาลใจจากสีทั้งห้า ได้แก่ สีเขียว สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงินและสีขาว ซึ่งเป็นสีประจำของเครื่องเบญจรงค์ ถ่ายทอดผ่านการจัดวางทำนอง จังหวะ และโครงสร้างทางดนตรีที่สะท้อนถึงอารมณ์ ความรู้สึกและภาพจินตนาการที่แตกต่างกันตามลักษณะของแต่ละสี การประพันธ์เนื้อหาทางดนตรีในบทเพลงนี้มีความซับซ้อนและหลากหลาย โดยผู้ประพันธ์เลือกใช้เทคนิคทางดนตรีที่สำคัญ ได้แก่ เทคนิคการขยายทำนอง (Augmentation) การย่อทำนอง

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

คำสำคัญ

การประพันธ์บทเพลง;
วงเครื่องลมไม้ลั่นเดียว;
ดนตรีพรรณนา

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่องบทประพันธ์เพลงเบญจรงค์สำหรับวงเครื่องลมไม้ลั่นเดียว หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาดนตรี ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: alldaystyle21@gmail.com

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีไทย ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: chattiya.k@ku.th

**** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีตะวันตก ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ติดต่อได้ที่: fhumsrn@ku.ac.th

(Diminution) การใช้ซีเควนซ์ (Sequence) และการเลียนเสียง (Imitation) ซึ่งล้วนเป็นกลวิธีในการพัฒนาแนวทำนองให้มีมิติทางดนตรีที่ลุ่มลึกยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยเสริมสร้างความต่อเนื่องทางดนตรีระหว่างช่วงต่างๆ ของบทเพลง อันส่งผลให้บทประพันธ์มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านอารมณ์และโครงสร้างทางดนตรีอย่างเด่นชัด

Five in Five: The Compositional Concept of “Benjarong” for Single Reed Woodwind Ensemble^{*}

Received: 25 July 2025

Revised: 29 July 2025

Accepted: 31 July 2025

Tanapark Chaisorn^{**}Chattiya Khieti-navy^{***}Saran Nakrob^{****}

This article is part of the thesis “*The Benjarong Musical Composition for Single Reed Woodwind Ensemble*” which employs qualitative research methodology through document analysis to propose the concept of “Five in Five” composition. It integrates the study of Benjarong porcelain colors referencing color elements that influence human emotions and translating them into auditory imagery for a single reed woodwind ensemble. The composition Benjarong is categorized as program music aiming to express the composer’s thoughts, emotions, and imagination through musical elements. It features a free-form compositional approach not confined to traditional or classical structures. The core creative concept is the “Five in Five” inspired by the five traditional Benjarong colors – green, red, yellow, blue, and white – each interpreted and represented through melody, rhythm, and musical structure that evoke distinct moods and imagery. The musical content of the piece is complex and diverse incorporating essential compositional techniques such as augmentation, diminution, sequence, and imitation. These methods serve to deepen the melodic development and enhance the continuity across different sections, resulting in a composition that is emotionally and structurally complete.

Research Article

Abstract

Keywords

composition;
single reed woodwind;
program music

^{*} This paper is a part of the author’s thesis entitled *The Benjarong Musical Composition for Single Reed Woodwind Ensemble*, Master of Arts (Music), Department of Music, Faculty of Humanities, Kasetsart University.

^{**} Master’s student, Music Program, Department of Music, Faculty of Humanities, Kasetsart University, e-mail: alldaystyle21@gmail.com

^{***} Lecturer, Thai Music Program, Department of Music, Faculty of Humanities, Kasetsart University, e-mail: chattiya.k@ku.th

^{****} Associate Professor, Western Music Program, Department of Music, Faculty of Humanities, Kasetsart University, e-mail: fhumsrn@ku.ac.th

1. บทนำ

เครื่องเบญจรงค์คือเครื่องศิลปหัตถกรรมที่อยู่คู่กับคนไทยมานาน โดยคำว่าเครื่องเบญจรงค์หากแปลความหมายแบบแยกคำ คำว่า “เครื่อง” หมายถึง สิ่ง สิ่งของ สิ่งสำหรับประกอบกันหรือเป็นพวกเดียวกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ซึ่งในสมัยก่อนนั้นจะทำสิ่งของเครื่องใช้จากดินเผา คำว่า “เบญจ” หมายถึง ห้า ลำดับที่ 5 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) และคำว่า “รงค์” หมายถึง สี น้ำย้อม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) แม้ว่าในบางหลักฐานที่ค้นพบเครื่องเบญจรงค์นั้นจะมีเพียงสามสี แต่ในหลักฐานต่อมาที่สำคัญสรุปได้ว่า “เครื่องเบญจรงค์” นั้นหมายถึง ภาชนะเครื่องปั้นดินเผาที่นำมาเขียนลวดลายด้วยสีทั้งห้า ได้แก่ สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีดำและสีขาว

สี (Colour) เป็นองค์ประกอบทางศิลปะที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์มากกว่าองค์ประกอบชนิดอื่นๆ สีสามารถสร้างความประทับใจและเร้าอารมณ์ได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการคิดไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล ความรู้สึกทางสุนทรียะที่มีต่อสีจึงเป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่ในบุคคลทั่วไปโดยธรรมชาติ (สมภพ จงจิตต์โพธา, 2554) นอกจากนี้ ราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของ “สี” ไว้ว่า “ลักษณะแสงสว่างที่ปรากฏแก่ตาให้เห็นเป็นสีขาว ดำ แดง เขียว เป็นต้น” สีแต่ละสียังสามารถกระตุ้นความรู้สึกทางอารมณ์ที่แตกต่างกันได้ เช่น สีแดง อาจสื่อถึงพลัง ความร้อนแรง หรืออันตราย ในขณะที่สีเขียวอาจให้ความรู้สึกสงบ ร่มเย็นและเป็นธรรมชาติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

สีเกิดจากปรากฏการณ์ของแสงที่สะท้อนจากพื้นผิวของวัตถุเข้าสู่ดวงตา ซึ่งลักษณะของการสะท้อนหรือดูดกลืนแสงในแต่ละวัตถุจะแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดการมองเห็นเป็นสีต่างๆ เช่น กลีบดอกกุหลาบสะท้อนเฉพาะคลื่นแสงที่รับรู้เป็นสีแดง สีที่เห็นจะเข้มหรืออ่อนนั้นยังขึ้นอยู่กับปริมาณและชนิดของแสงที่ตกกระทบอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นแสงธรรมชาติหรือแสงประดิษฐ์ สีจึงมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทั้งในด้านการรับรู้ การแยกแยะและการสื่อสาร เช่น สีสัญญาณจราจร หรือสีในงานออกแบบกราฟิกและโฆษณาที่ใช้กระตุ้นอารมณ์และดึงดูดความสนใจ (ผกา มาศ ผจญ แก้ว, 2543)

ในแวดวงดนตรี แม้ว่า “สี” จะไม่ใช่องค์ประกอบพื้นฐานเช่นเดียวกับเสียง ทำนอง จังหวะ หรือฮาร์โมนี แต่แนวคิดเรื่องสีสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทประพันธ์ได้อย่างทรงพลัง โดยเฉพาะในการประพันธ์ดนตรีพรรณนา (Program Music) ซึ่งมุ่งเน้นการถ่ายทอดแนวคิด อารมณ์และจินตภาพผ่านเสียงดนตรี บทประพันธ์ “เบญจรงค์” สำหรับวงเครื่องลมไม้ล้วนเดียวเป็นผลงานที่ใช้แนวคิดเรื่องสีเป็นแรงบันดาลใจหลัก โดยผู้ประพันธ์ได้นำสีทั้งห้าที่เป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเบญจรงค์ ได้แก่ สีเขียว สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงินและสีขาวมาตีความในเชิงอารมณ์และถ่ายทอดออกมาในรูปของเสียงดนตรี อารมณ์ที่สื่อจากสีทั้งห้านี้ได้รับการวิเคราะห์และนำมาพัฒนาเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละท่อนในบทเพลง สีเขียวสะท้อนถึงความสงบ สดชื่นและเป็นธรรมชาติ สีแดงสื่อถึงพลัง ความตื่นเต้น ความเร้าร้อน หรือแม้กระทั่งความขัดแย้ง สีเหลืองให้ความรู้สึกอบอุ่น ร่าเริงและความสดใส สีฟ้าหรือน้ำเงินสื่อถึงความลึกซึ้ง เงียบสงบ หรือบางครั้งก็แฝงความหม่นเศร้า รวมถึงเวทมนตร์ ส่วนสีขาวเป็นตัวแทนของความบริสุทธิ์ ความว่างเปล่าและความสว่าง ซึ่งสามารถตีความได้ทั้งในเชิงบวกและนามธรรม การถ่ายทอดอารมณ์ของสีเหล่านี้จึงกลายเป็นเสาหลักในการออกแบบรูปแบบดนตรีของแต่ละท่อนในบทเพลงอย่างมีนัยสำคัญ

แนวทางการประพันธ์บทเพลงนี้อาศัยแนวคิดหลักที่เรียกว่า “ห้าในห้า” (Five-in-Five Concept) ซึ่งเป็นโครงสร้างสำคัญที่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบหลักของบทเพลง โดยแนวคิดนี้สามารถสรุปได้ว่าเป็นการวางองค์ประกอบหลัก 5 ประการให้สอดคล้องกับชื่อบทเพลง “เบญจรงค์” ซึ่งแปลว่า “ห้าสี” อันเป็นสัญลักษณ์เชิงแนวคิดที่สะท้อนผ่านทั้งรูปแบบ สีสันและอารมณ์ทางดนตรี โดยบทเพลงนี้แบ่งออกเป็น 5 ท่อนหลัก แต่ละท่อนมีความเชื่อมโยงกับ 5 สี 5 บันไดเสียง 5 เครื่องดนตรีเดี่ยวที่นำเสนอบทตัดตอนทางดนตรี (Excerpt) และ 5 ตัวโน้ตหลัก ในการสร้างทำนอง องค์ประกอบเหล่านี้ได้รับการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อสะท้อนบุคลิกและอารมณ์ของแต่ละสีอย่างชัดเจน ผู้ประพันธ์เลือกใช้บันไดเสียงที่แตกต่างกันเพื่อสร้างอารมณ์ที่เฉพาะเจาะจงในแต่ละท่อน เช่น การใช้บันไดเสียงไมเนอร์เพื่อสื่อถึงความลึกซึ้งของสีฟ้า หรือบันไดเสียงเมเจอร์ที่ให้ความรู้สึกเปิดเผยและอบอุ่นกับสีเหลือง นอกจากนี้ยังมีการกำหนดเครื่องดนตรีเดี่ยว (Solo Instrument) ที่แตกต่างกันในแต่ละท่อน เช่น คลาริเน็ต แซกโซโฟน หรือเบสคลาริเน็ตเพื่อสะท้อนอารมณ์ของสีเฉพาะตัว ทำนองในแต่ละท่อนถูกออกแบบโดยใช้ 5 ตัวโน้ตหลัก (Five-note Motif) เป็นแกนหลักในการพัฒนาและต่อยอด โดยใช้เทคนิคทางดนตรี เช่น การขยายทำนอง การหดทำนอง การใช้ซีเควซ์และการเลี่ยนเสียงเพื่อเสริมสร้างมิติทางดนตรีและความต่อเนื่องระหว่างช่วงต่างๆ อย่างลุ่มลึก

ด้วยแนวคิด “ห้าในห้า” นี้ บทประพันธ์ “เบญจรงค์” จึงเป็นผลงานที่หลอมรวมระหว่างศาสตร์ทางดนตรีกับศิลปะการตีความสีอย่างมีระบบ เปิดมุมมองใหม่ในการสร้างสรรค์ดนตรีร่วมสมัยที่สามารถสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกและจินตภาพได้อย่างลึกซึ้งและมีความหมาย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างบทประพันธ์เพลงในรูปแบบดนตรีพรรณนาบทใหม่เพื่อสื่อถึงจินตนาการถึงสีที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเครื่องเบญจรงค์

3. วิธีการวิจัย

3.1 ขั้นตอนเตรียมการ

1. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่สนใจ
2. ค้นคว้าข้อมูลเรื่องสีในเครื่องเบญจรงค์และผลกระทบของอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อสี
3. ศึกษาและตีความเพื่อสร้างสรรค์งานประพันธ์บทเพลง

3.2 ขั้นตอนดำเนินการ

1. สร้างสรรค์แนวทำนอง (motif) รวมทั้งพัฒนาทำนองจากการตีความของผู้วิจัย
2. ออกแบบโครงสร้างของบทเพลง (form)

3. ประพันธ์เพลง “เบญจรงค์” โดยใช้ทำนอง (motif) มาเรียบเรียง
4. เสนอบทประพันธ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
5. วิเคราะห์บทประพันธ์เพลง
6. เผยแพร่ผลงานบทประพันธ์เพลง

4. ผลการวิจัย

แนวทางการประพันธ์บทเพลงนี้อาศัยแนวคิดหลักที่เรียกว่า “ห้าในห้า” ที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดอารมณ์และจินตนาการที่ได้รับแรงบันดาลใจจาก “สี” อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของเครื่องเบญจรงค์ โดยได้เรียบเรียงขึ้นสำหรับวงดนตรีเครื่องลมไม้ลิ้นเดี่ยว (Single Reed Woodwind Ensemble) ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดการประพันธ์เพลงตามการวางองค์ประกอบหลัก 5 ประการได้ดังนี้

4.1 องค์ประกอบที่หนึ่ง บทเพลงมี 5 ท่อน

บทเพลงถูกแบ่งออกเป็น 5 ท่อนหลัก โดยแต่ละท่อนมีบทบาทเฉพาะเจาะจงในการถ่ายทอดอารมณ์ที่แตกต่างกัน โดยอ้างอิงถึงสีหนึ่งสีเป็นธีมของอารมณ์ ประกอบด้วยสีทั้ง 5 สี ได้แก่ สีเขียว สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีขาว ซึ่งผู้ประพันธ์ได้เรียงท่อนเพลงดังนี้

ภาพที่ 1. การเรียงท่อนในบทเพลง (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

ท่อนที่ 1 “สีเขียว”

ท่อนแรกของบทเพลงเริ่มต้นด้วยการถ่ายทอดอารมณ์ของสีเขียวเพื่อสร้างอารมณ์แห่งความสงบและสมดุลให้แก่ผู้ฟัง เสมือนการสูดลมหายใจลึกท่ามกลางธรรมชาติ ซึ่งเป็นการตั้งหลักที่สำคัญก่อนที่บทเพลงจะเริ่มเดินทางไปยังอารมณ์อื่นๆ ที่มีความเข้มข้นมากขึ้น สีเขียวจึงเป็นการเปิดฉากที่ไม่เร่งรีบ แต่ช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความเรียบง่ายและสดชื่นอย่างธรรมชาติ การใช้สีเขียวในท่อนนี้เป็นเหมือนการเปิดประตูเข้าสู่โลกของดนตรีให้ผู้ฟังได้ตั้งตัวและเตรียมรับสิ่งที่จะตามมาในภายหลัง

ในบทเพลง ท่อนนี้มีการใช้เสียงที่เรียบง่ายและต่อเนื่อง รวมทั้งใช้เครื่องดนตรีที่ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย เน้นที่ความสมดุลและการเชื่อมโยงระหว่างโน้ต เสียงและจังหวะที่ไม่ได้เร่งรีบ สร้างบรรยากาศที่สงบเยือกและมีความลงตัวที่สุด การเริ่มต้นด้วยสีเขียวในบทเพลงจึงเหมือนกับการตั้งหลักและการเตรียมตัวก่อนที่จะดำดิ่งเข้าสู่ความลึกซึ้งของอารมณ์ที่เหลือในท่อนถัดไป

ท่อนที่ 2 “สีแดง”

ท่อนที่ 2 ถ่ายทอดอารมณ์ของสีแดงเพื่อกระตุ้นอารมณ์ให้เกิดความเคลื่อนไหวและตื่นตัว สีแดงเป็นสัญลักษณ์ของพลัง ความเข้มข้นและอารมณ์จุดที่ต้องการเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้ฟัง ท่อนนี้เป็นการเร่งอุณหภูมิของอารมณ์ให้สูงขึ้น สร้างการเคลื่อนไหวทางดนตรีที่เต็มไปด้วยพลังและเพิ่มความเข้มข้นเสียงที่ทำให้บทเพลงน่าสนใจและเข้มข้นขึ้นทันที

ดนตรีในท่อนนี้จะมีจังหวะที่เร็วและหนักแน่นพร้อมกับเสียงเครื่องดนตรีที่เด่นชัดและรุนแรง โดยใช้เครื่องดนตรีที่สามารถสร้างความโดดเด่นจากเสียงของกลุ่มเครื่องดนตรีกระทบเพื่อสะท้อนถึงพลังและความเร่งรีบ ท่อนนี้จึงทำหน้าที่เป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความเคลื่อนไหวทางอารมณ์ที่จะดึงดูดผู้ฟังเข้าสู่ความรู้สึกที่ตื่นเต้นและเต็มไปด้วยพลังมากยิ่งขึ้น

ท่อนที่ 3 “สีเหลือง”

ท่อนที่ 3 ถ่ายทอดอารมณ์ของสีเหลืองเพื่อช่วยผ่อนคลายอารมณ์และดึงผู้ฟังออกจากความตึงเครียดของท่อนก่อนหน้านี้มาสู่ความร่าเริงและสดใส สีเหลืองเป็นสัญลักษณ์ของความหวัง ความเบิกบานและความมีชีวิตชีวา ซึ่งช่วยสร้างความรู้สึกที่สดใสและกระปรี้กระเปร่าหลังจากพายุอารมณ์ที่เกิดขึ้นในท่อนที่สอง

โดยท่อนนี้เหมือนกับช่วงพักหายใจของบทเพลงที่ให้ความรู้สึกสดชื่นและเต็มไปด้วยพลังบวก โดยใช้โน้ตเพื่อการเคลื่อนไหวที่เบิกบานพร้อมด้วยเสียงดนตรีที่ทำให้เกิดความรู้สึกของความสดใสและมองโลกในแง่ดี สีเหลืองจึงเป็นการเติมเต็มอารมณ์ให้บทเพลงมีความหลากหลายและให้ผู้ฟังได้พักฟื้นจากอารมณ์ที่เข้มข้นก่อนหน้านี้

ท่อนที่ 4 “สีน้ำเงิน”

ท่อนที่ 4 ถ่ายทอดอารมณ์ของสีน้ำเงินที่นำผู้ฟังเข้าสู่ระดับอารมณ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ท่อนนี้เหมือนการเดินทางภายในจิตใจ เป็นช่วงเวลาที่ยียบสงบ ลึกลับและเศร้าอย่างอ่อนโยน สีน้ำเงินทำให้เกิดความรู้สึกของความนิ่งและการใคร่ครวญ ท่อนนี้ชะลอจังหวะและเน้นความละเอียดอ่อนของเสียงที่ถ่ายทอดความรู้สึกภายในจิตใจ

การเปลี่ยนเครื่องหมายกำหนดจังหวะจากอัตราธรรมดาไปเป็นอัตราสามในท่อนนี้เปรียบเสมือนการชะลอทุกสิ่งรอบตัวและตั้งสมาธิให้ตรงกับอารมณ์ที่ลึกซึ้งเหมือนมีเวทมนตร์ ก่อนที่จะนำไปสู่บทสรุปในท่อนสุดท้าย ซึ่งจะเป็นการปล่อยวางและบรรเทาความรู้สึกทุกอย่างที่เกิดขึ้น ท่อนนี้จึงมีลักษณะของความนุ่มนวลและลึกลับที่ช่วยทำให้บทเพลงมีมิติทางอารมณ์ที่หลากหลายและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ท่อนที่ 5 “สีขาว”

ท่อนสุดท้ายของบทเพลงปิดท้ายด้วยสีขาวที่สื่อถึงความบริสุทธิ์และสง่างาม ซึ่งรวมความหมายของทั้ง 4 สีก่อนหน้านี้และกลั่นออกมาเป็นความว่างเปล่าที่เต็มไปด้วยความสมบูรณ์ ท่อนนี้เสมือนการปลดปล่อยออกจากทุกสิ่งที่เคยมีมา การปล่อยวางและการคืนสู่ความสงบหลังจากการเดินทางผ่านอารมณ์ที่หลากหลาย

ในท่อนนี้ไม่ได้เป็นแค่การจบลง แต่เป็นการคลี่คลายอารมณ์ทั้งหมดให้คืนกลับสู่สภาวะสมดุลและการสรุปที่ไม่เพียงแค่อัดเพลง แต่ยังให้ความรู้สึกถึงความหลุดพ้นและการปล่อยวางอารมณ์ทุกรูปแบบ ท่อนนี้จึงคล้ายกับการเริ่มต้นใหม่ที่ลึกซึ้งกว่า ซึ่งเป็นการบรรลุถึงความสงบที่แท้จริง ความสมบูรณ์แบบของอารมณ์ที่มีการพัฒนาและเดินทางผ่านมา

4.2 องค์ประกอบที่สอง สื่ออารมณ์จาก 5 สีในเครื่องเบญจรงค์

4.2.1 สีเขียว (ธรรมชาติ สดชื่น)

สีเขียวในเครื่องเบญจรงค์สื่อถึงธรรมชาติเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มต้น การเติบโตและความสมดุล ซึ่งในดนตรีนำไปสู่ความสงบและผ่อนคลาย สร้างอารมณ์ที่สมดุลในตอนแรกของบทเพลง

4.2.2 สีแดง (พลัง ร้อนแรง)

สีแดงแสดงถึงพลัง ความร้อนแรง การเคลื่อนไหวด้วยความเข้มข้นและเร้าใจ สีนี้ในเครื่องเบญจรงค์จึงสื่อถึงอารมณ์ที่ดุเดือดและแข็งแรง ในบทเพลงช่วยเร่งจังหวะและเพิ่มความเข้มข้นที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกตื่นตัวและเข้มข้นขึ้น

4.2.3 สีเหลือง (อบอุ่น สดใส)

สีเหลืองเป็นสัญลักษณ์ของความอบอุ่นและความสดใส มักจะสื่อถึงความหวังและความสดชื่น สีนี้ในเครื่องเบญจรงค์ช่วยเติมเต็มอารมณ์ที่สดใสและเบิกบาน ในดนตรีให้ความรู้สึกของการพักผ่อนหลังจากความตึงเครียด ก่อนที่จะเข้าสู่ความลึกซึ้งในตอนถัดไป

4.2.4 สีน้ำเงิน (สงบ ลึกซึ้ง)

สีน้ำเงินสื่อถึงความสงบและความลึกซึ้ง เป็นสีที่ช่วยให้อารมณ์มีความนุ่มนวลและลึกกลับ สีนี้ในเครื่องเบญจรงค์สะท้อนถึงการเข้าไปภายในจิตใจ สื่อถึงความสงบเงียบที่ทำให้ผู้ฟังสามารถเชื่อมโยงกับความรู้สึกที่ลึกซึ้งภายในตนเอง

4.2.5 สีขาว (บริสุทธิ์ สว่าง)

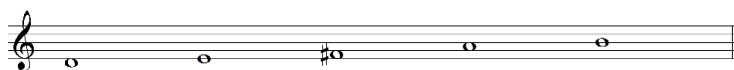
สีขาวในเครื่องเบญจรงค์แทนความบริสุทธิ์และความสว่าง เป็นการสรุปและการปล่อยวางอารมณ์ทั้งหมด ในบทเพลง สีนี้ในดนตรีช่วยนำไปสู่ความสงบและความสมบูรณ์แบบ หลังจากการเดินทางของอารมณ์ทุกรูปแบบ เป็นการคืนสู่ความสงบอย่างแท้จริง

4.3 องค์ประกอบที่สาม บทเพลงมี 5 บันไดเสียง

ผู้วิจัยออกแบบบทประพันธ์โดยใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิคต่างชนิดเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ของสีทั้งห้าในแนวคิดเครื่องเบญจรงค์ โดยอาศัยคุณลักษณะเฉพาะของโหมตเมเจอร์และไมเนอร์เพนตาโทนิค ซึ่งมีโครงสร้างโน้ตเรียบง่าย ทำให้สามารถสื่อสารอารมณ์ได้อย่างตรงไปตรงมา โดยผู้วิจัยเลือกใช้บันไดเสียง D เมเจอร์เพนตาโทนิค ในท่อนที่ 1 “สีเขียว” เพื่อสร้างบรรยากาศสงบและเป็นธรรมชาติ ในท่อนที่ 2 ผู้วิจัยเลือกใช้บันไดเสียง A ไมเนอร์เพนตาโทนิค เพื่อแสดงออกถึง “สีแดง” ผ่านน้ำเสียงที่หนักแน่นแฝงไปด้วยความร้อนแรง ในท่อนที่ 3 ผู้วิจัยเลือกใช้บันไดเสียง Eb เมเจอร์เพนตาโทนิค เพื่อแสดงออกถึง “สีเหลือง” ด้วยทำนองที่สดใสและ

กระฉับกระเฉง ในท่อนที่ 4 ผู้วิจัยเลือกใช้บันไดเสียง D ไมเนอร์เพนตาโทนิค เพื่อแสดงออกถึง “สีน้ำเงิน” ด้วยอารมณ์ที่ลึกซึ้งและเจียบงั้น และในท่อนสุดท้ายผู้วิจัยใช้บันไดเสียง Bb เมเจอร์เพนตาโทนิค เพื่อแสดงออกถึง “สีขาว” ด้วยทำนองที่โปร่งใสและบริสุทธิ์ โครงสร้างทางดนตรีทั้งหมดจึงสะท้อนอารมณ์ของสีได้อย่างเป็นระบบและกลมกลืน

4.3.1 ท่อนที่ 1 ใช้บันไดเสียง D เมเจอร์เพนตาโทนิค (D Major Pentatonic)

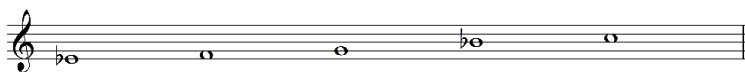
ภาพที่ 2. D เมเจอร์เพนตาโทนิค (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.3.2 ท่อนที่ 2 ใช้บันไดเสียง A ไมเนอร์เพนตาโทนิค (A Minor Pentatonic)

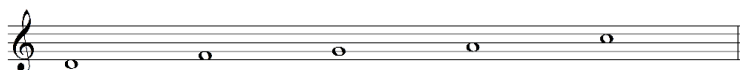
ภาพที่ 3. A ไมเนอร์เพนตาโทนิค (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.3.3 ท่อนที่ 3 ใช้บันไดเสียง Eb เมเจอร์เพนตาโทนิค (Eb Major Pentatonic)

ภาพที่ 4. Eb เมเจอร์เพนตาโทนิค (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.3.4 ท่อนที่ 4 ใช้บันไดเสียง D ไมเนอร์เพนตาโทนิค (D Minor Pentatonic)

ภาพที่ 5. D ไมเนอร์เพนตาโทนิค (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.3.5 ท่อนที่ 5 ใช้บันไดเสียง Bb เมเจอร์เพนตาโทนิค (Bb Major Pentatonic)

ภาพที่ 6. Bb เมเจอร์เพนตาโทนิค (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.4 องค์ประกอบที่สี่ บทเพลงมี 5 บทตัดตอนทางดนตรี

4.4.1 ท่อนที่ 1 บทตัดตอนทางดนตรีอยู่ในเครื่องดนตรีอีแฟลตคลาริเน็ต (Eb Clarinet) ห้องที่ 45-57

ผู้วิจัยตั้งใจให้เป็นองค์ประกอบที่เป็นเอกลักษณ์ของท่อนนี้ บทตัดตอนทางดนตรีดังกล่าวได้นำวัสดุดิบจากบันไดเสียง D เมเจอร์เพนตาโทนิค มาใช้เช่นเดียวกับทำนองหลัก ลักษณะของทำนองในบทตัดตอนนี้มี

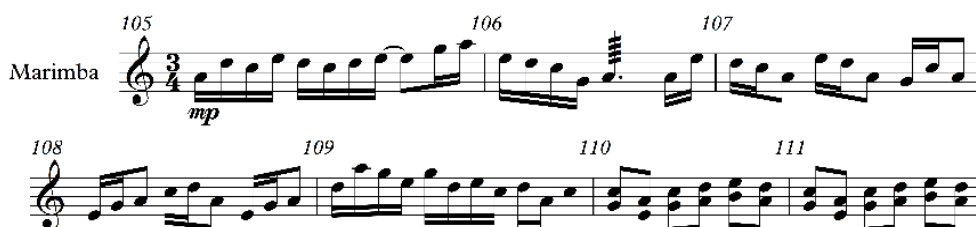
ความลื่นไหลเหมือนสายน้ำธรรมชาติ มีจังหวะบางช่วงที่ผู้วิจัยใช้เทคนิคการขัดจังหวะ (Syncopation) และมีตอนที่เลียนเสียงนกในธรรมชาติเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ถึงบรรยากาศและอารมณ์ของธรรมชาติที่ผู้วิจัยต้องการถ่ายทอดอย่างชัดเจน

ภาพที่ 7. Eb Clarinet excerpt (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.4.2 ท่อนที่ 2 บทตัดตอนทางดนตรีอยู่ในเครื่องดนตรีมาริมบา (Marimba) ห้องที่ 105-111

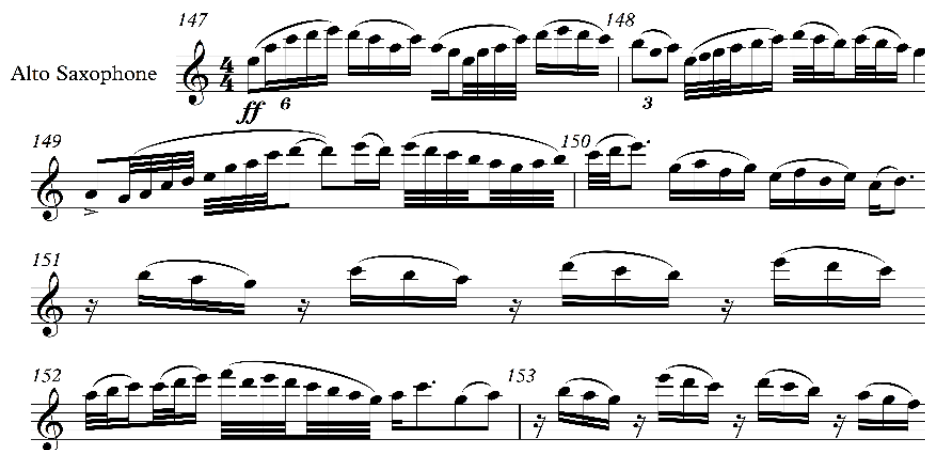
ผู้วิจัยต้องการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะสำหรับท่อนนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการพัฒนาทำนองด้วยการแปรทำนอง (Variation) ซึ่งเป็นการดัดแปลงทำนองเดิมในลักษณะที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือจังหวะเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและความหลากหลายให้กับบทเพลง นอกจากนี้ยังใช้เทคนิคเสียงสะท้อน (Echo) เพื่อสร้างมิติของเสียงที่ซ้ำกันเป็นทอดๆ ทำให้เกิดความลึกและบรรยากาศทางดนตรีที่กว้างขึ้น

ภาพที่ 8. Marimba excerpt (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.4.3 ท่อนที่ 3 บทตัดตอนทางดนตรีอยู่ในเครื่องดนตรีอัลโตแซกโซโฟน (Alto Saxophone) ห้องที่ 147-153

ผู้วิจัยได้ประพันธ์บทตัดตอนทางดนตรีสำหรับอัลโตแซกโซโฟนโดยเน้นให้เครื่องดนตรีนี้มีบทบาทอย่างโดดเด่นผ่านการใช้น้ตเซบิตสามชั้น (Thirty-second notes) ผสมผสานกับน้ตเซบิตสองชั้น (Sixteenth notes) ซึ่งช่วยสร้างความรู้สึกลื่นไหลอย่างต่อเนื่องและลื่นไหลของวลีดนตรี ทั้งยังสะท้อนความคล่องแคล่วและความว่องไวของทำนองได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคซีเควนซ์ ซึ่งเป็นการนำวลีดนตรีหนึ่งมาทำซ้ำในระดับเสียงที่แตกต่างกันในภายหลังเพื่อสร้างความต่อเนื่องและย้ำแนวคิดหลักของทำนองให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เทคนิคนี้ช่วยเพิ่มมิติทางโครงสร้างดนตรีและทำให้บทตัดตอนดังกล่าวมีความน่าสนใจและมีพลังทางดนตรีที่ชัดเจนมากขึ้น

ภาพที่ 9. Alto Saxophone excerpt (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.4.4 ท่อนที่ 4 บทตัดตอนทางดนตรีอยู่ในเครื่องดนตรีเบสคลาริเน็ต (Bass Clarinet) ห้องที่ 181-189

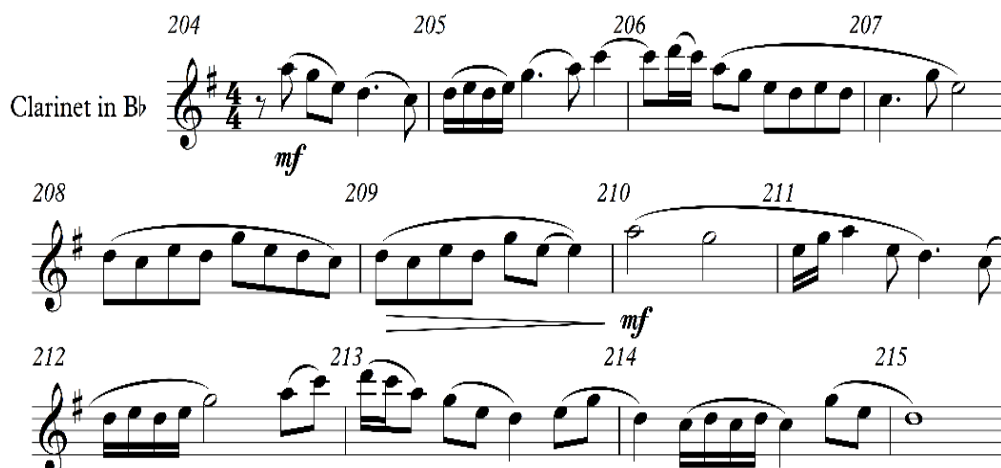
ผู้วิจัยต้องการถ่ายทอดอารมณ์ของความสุขุม ลึกลับและเปี่ยมไปด้วยเสน่ห์ในท่อนที่สี่ จึงเลือกใช้เครื่องดนตรีเบสคลาริเน็ต (Bass Clarinet) เป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสารอารมณ์ดังกล่าว ด้วยคุณสมบัติของเสียงที่มีความทุ้มลึก หนักแน่นและมีความกลมกลืนในย่านเสียงต่ำ เบสคลาริเน็ตจึงสามารถสร้างบรรยากาศที่คลุมเครือและน่าค้นหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 10. Bass Clarinet excerpt (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.4.5 ท่อนที่ 5 บทตัดตอนทางดนตรีอยู่ในเครื่องดนตรีบีแฟลตคลาริเน็ต (Bb Clarinet) ห้องที่ 181-189

ผู้วิจัยได้นำเสนอทำนองนี้ให้มีความอ่อนโยน เรียบง่ายและมีการเว้นวรรคทางจังหวะที่เหมาะสม เพื่อสะท้อนถึงความรู้สึกและความสงบที่เป็นคุณลักษณะของ “สีขาว” อย่างแท้จริง

ภาพที่ 11. Bb Clarinet excerpt (ที่มา: ผู้วิจัย, 2567)

4.5 องค์ประกอบที่ห้า มี 5 เสียงหลักในแต่ละทำนอง

ในบทเพลงที่ใช้แนวทาง “ห้าในห้า” ทุกท่อนจะประกอบไปด้วยการวาง “แกนเสียง” หรือ “เสียงหลัก” จำนวน 5 เสียงที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและความรู้สึกของเพลง โดยเสียงหลักเหล่านี้ทำหน้าที่หลายประการที่เชื่อมโยงกันอย่างลงตัว อธิบายได้ดังนี้

4.5.1 เสียงรากฐานในการสร้างทำนองหลัก

เสียงหลัก 5 เสียงทำหน้าที่เป็นรากฐานในการสร้างทำนองหลัก ซึ่งเป็นเส้นสายดนตรีที่ผู้ฟังสามารถจดจำได้ง่าย เสียงเหล่านี้มักจะใช้เป็นโครงสร้างที่ชัดเจนในการพัฒนาโน้ตให้เป็นทำนองที่โดดเด่นและกลมกลืน เสียงเหล่านี้จะช่วยให้ทำนองหลักมีความน่าสนใจและสามารถสื่อสารอารมณ์ที่ต้องการ

4.5.2 ทำนองหลักที่ผู้ฟังจะจดจำ

เสียงหลักทั้ง 5 เสียงนั้นไม่ได้มีแค่บทบาทในการพัฒนาทำนองเท่านั้น แต่ยังเป็นโทนเสียงหลักที่ผู้ฟังจะจดจำได้ง่าย เมื่อได้ยินเสียงเหล่านี้ในท่อนต่างๆ ของบทเพลง โทนเสียงนี้จะช่วยสร้างลักษณะเฉพาะของแต่ละท่อน และทำให้เพลงมีความโดดเด่น สามารถจดจำได้

4.5.3 จุดเชื่อมโยงของการเรียบเรียงเสียงในโหมดเพนตาโทนิค

การใช้เสียงหลักเหล่านี้ยังเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างการเรียบเรียงเสียงในโหมดเพนตาโทนิค ซึ่งเป็นการใช้ 5 เสียงหลักในแต่ละท่อนเพื่อสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวทางเสียงที่สมดุลและมีความหลากหลาย เสียงเหล่านี้ช่วยให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความเชื่อมโยงระหว่างทำนองกับอารมณ์ที่สะท้อนในแต่ละสีและอารมณ์ที่ถูกนำเสนอ

4.5.4 องค์ประกอบหลักของการสร้างจังหวะและความเข้มข้นเสียง

เสียงหลักทั้ง 5 เสียงยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างจังหวะและความเข้มข้นเสียงของเพลง โดยการเลือกและการจัดวางเสียงในแต่ละท่อนจะส่งผลต่อการเคลื่อนไหวของจังหวะ รวมถึงการปรับเปลี่ยนในแง่ของความเร็วและความหนักเบา การใช้เสียงหลักเหล่านี้ช่วยให้บทเพลงมีการเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจทั้งในแง่ของจังหวะและอารมณ์

5. สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

บทประพันธ์เพลง “เบญจรงค์” เป็นผลงานสร้างสรรค์ที่นำแนวคิดจากสีในเครื่องเบญจรงค์มาเป็นแรงบันดาลใจในการประพันธ์ดนตรี ถ่ายทอดคุณลักษณะและความหมายเชิงสัญลักษณ์ของสีแต่ละสีผ่านองค์ประกอบทางดนตรี ทั้งด้านทำนอง จังหวะ การประสานเสียงและการจัดวางเครื่องดนตรีเพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะให้แก่บทประพันธ์แต่ละท่อน การเลือกใช้วงเครื่องลมไม้ล้วนเดี่ยวเป็นสื่อในการถ่ายทอดแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของกลุ่มเครื่องดนตรีที่มีลักษณะเสียงหลากหลาย แต่ยังคงมีเอกภาพทางคุณภาพเสียง ขณะเดียวกันการเสริมเครื่องกระทบเข้ามาในบทประพันธ์ช่วยเพิ่มมิติทางเสียง สีสนและความน่าสนใจให้กับบทประพันธ์ ทำให้สามารถสื่อสารจินตนาการและอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสีแต่ละสี

การกำหนดโครงสร้างบทประพันธ์ตามสีทั้งห้าช่วยให้ผู้ฟังสามารถจินตนาการและรับรู้ความแตกต่างทางอารมณ์ของแต่ละท่อนได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังช่วยสร้างประสบการณ์การฟังที่มีความต่อเนื่องและน่าสนใจ ส่งเสริมความหลากหลายของบทประพันธ์

นอกจากนี้ บทประพันธ์ยังมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมไทยผ่านรูปแบบดนตรีคลาสสิกและดนตรีร่วมสมัย โดยนำแนวคิดทำนองสำเนียงไทยมาประยุกต์ใช้กับการสร้างสรรค์ดนตรีสมัยใหม่ ส่งผลให้ผู้ฟังและผู้ปฏิบัติดนตรีทุกระดับสามารถเข้าถึง เข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าเชิงสุนทรีย์ของสีผ่านเสียงดนตรีได้มากขึ้น อันเป็นการสืบสานอัตลักษณ์ความเป็นไทยให้คงอยู่และพัฒนาไปพร้อมกับบริบททางดนตรีร่วมสมัย

ผลงานบทประพันธ์ชิ้นนี้มุ่งขยายขอบเขตการสร้างสรรค์ทางดนตรีในบริบทของดนตรีร่วมสมัยและวงเครื่องลมไม้ล้วนเดี่ยว โดยผสานแนวคิดและองค์ประกอบทางดนตรีที่หลากหลายเพื่อสร้างสรรค์มิติทางเสียงและรูปแบบการนำเสนอใหม่ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อพัฒนาการของสังคมดนตรีร่วมสมัยและเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการต่อยอดองค์ความรู้ทางดนตรีในอนาคต

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลงดนตรีพรรณนาที่สื่อสารจินตนาการเกี่ยวกับสีทั้งห้าจากเครื่องเบญจรงค์ผ่านวงดนตรีเครื่องลมไม้ล้วนเดี่ยวผสมเครื่องกระทบ โดยแต่ละสีได้ถูกตีความ

และถ่ายทอดออกมาเป็นลักษณะเฉพาะของบทเพลง โดยหลังจากได้ศึกษาทฤษฎีของสีที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเหล่านั้นมาช่วยในงานวิจัยทั้งในด้านอารมณ์ของบทเพลงและโครงสร้างเสียงเพื่อสร้างมิติทางดนตรีที่หลากหลายและแสดงออกถึงความงามเชิงนามธรรมในกระบวนการประพันธ์ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการ “ดนตรีบรรยาย” (Program Music) ที่เชื่อมโยงเสียงดนตรีเข้ากับภาพ สีและอารมณ์ โดยแต่ละท่อนของบทเพลงมีลักษณะเฉพาะที่สะท้อนถึงบุคลิกของแต่ละสีอย่างชัดเจน สอดคล้องกับสมภาพ จงจิตต์โพธา (2554) ที่กล่าวว่า “สีสามารถสร้างความประทับใจและเร้าอารมณ์ต่อผู้ดูได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน โดยไม่ต้องใช้เวลาคิดไตร่ตรองหาเหตุผลตามความรู้สึกเหล่านั้นเลย ด้วยเหตุนี้ความรู้สึกทางสุนทรียภาพต่อสีต่างๆ จึงมีอยู่ในบุคคลทั่วไป” ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำเสนอเสียงในแต่ละท่อนจากสี เช่น สีเขียวแสดงถึงธรรมชาติโดยใช้บันไดเสียง D เมเจอร์เพนตาโทนิค สีแดงที่แสดงถึงความร้อนแรงโดยใช้บันไดเสียง A ไมเนอร์เพนตาโทนิค สีเหลืองที่สื่อความอบอุ่นผ่านบันไดเสียง Eb เมเจอร์เพนตาโทนิค สีน้ำเงินที่ให้ความลึกกลับซุ่มผ่านเสียงเบสคลาริเน็ตและบันไดเสียง D ไมเนอร์เพนตาโทนิค รวมถึงสีขาวยังเป็นการสรุปแนวคิดของความบริสุทธิ์โดยใช้บันไดเสียง Bb เมเจอร์เพนตาโทนิค การเลือกใช้วงเครื่องลมไม้ล้วนแต่เป็นหลักร่วมกับกลุ่มเครื่องกระทบนั้นช่วยสร้างความแตกต่างด้านสีสนของเสียง (tone color) ให้โดดเด่นขึ้นและยังสามารถสื่อจินตนาการของผู้วิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่เน้นความสว่าง เสียงใสหรือความลุ่มลึกของสีเข้ม ซึ่งเป็นจุดเด่นของกลุ่มเครื่องทั้งสองประเภทนี้ นอกจากนี้ บทเพลงยังมีการวางโครงสร้างอย่างเป็นระบบผ่านทำนองหลักในแต่ละท่อน

ทั้งนี้มีการใช้เทคนิคการขยายทำนอง (Augmentation) คือ เทคนิคทางดนตรีที่ใช้ในการขยายระยะเวลาของโน้ตในทำนอง โดยการเพิ่มค่าเวลาของแต่ละโน้ตให้ยาวขึ้นตามสัดส่วนที่กำหนด เช่น การยืดระยะเวลาให้เป็นสองเท่าหรือมากกว่านั้น เทคนิคนี้จะทำให้ทำนองเดิมช้าลงและมักใช้ในการเรียบเรียงดนตรีเพื่อเพิ่มมิติและความหลากหลายให้กับงานดนตรี

การหดทำนอง (Diminution) คือ เทคนิคทางดนตรีที่ตรงกันข้ามกับการขยายทำนอง ซึ่งจะใช้ในการทำให้ระยะเวลาของโน้ตในทำนองสั้นลง โดยการลดค่าระยะเวลาให้สั้นลง เช่น การทำโน้ตเดิมที่ยาวขึ้นกลายเป็นโน้ตที่สั้นลงเพื่อให้ทำนองเร็วขึ้น เทคนิคนี้มักใช้ในการเพิ่มความเร็วให้กับทำนอง หรือเพื่อทำให้เสียงเพลงดูมีชีวิตชีวาและเต็มไปด้วยพลัง

การใช้ซีควেনซ์ (Sequence) คือ เทคนิคที่ใช้ในการทำซ้ำหรือเลียนแบบทำนอง (Melody) หรือช่วงของทำนองที่มีความสัมพันธ์กัน โดยการย้ายโน้ตในทำนองไปยังคีย์ (Key) หรือสเกล (Scale) อื่นๆ ในทำนองที่มีลักษณะเหมือนกันหรือเหมือนเดิม แต่มีการย้ายตำแหน่งของโน้ตตามลำดับขึ้นหรือลงในช่วงของคีย์หรือสเกลใหม่

และการเลียนเสียง (Imitation) คือ เทคนิคที่ใช้ในการทำซ้ำหรือเลียนแบบทำนอง รูปแบบทางดนตรี หรือจังหวะที่อยู่ในส่วนอื่นของเพลง โดยมักจะมีการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง เช่น การย้ายทำนองไปในคีย์ที่ต่างกันหรือการปรับระยะเวลาโน้ต แต่ยังคงลักษณะของทำนองเดิมอยู่ โดยใช้เทคนิคดังกล่าวเพื่อสร้างดนตรีที่หลากหลาย ทั้งนี้ยังมีการวางบทตัดตอนทางดนตรีที่สำคัญให้กับเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นเพื่อให้เกิดความโดดเด่นและจดจำได้ง่ายในแต่ละท่อน

รายการอ้างอิง

- ผกามาศ ผจญแก้ว. (2543). *การพิมพ์ระบบพ่นหมึก*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. ราชบัณฑิตยสถาน.
- สมภพ จงจิตต์โพธา. (2554). *องค์ประกอบศิลป์*. วาดศิลป์.